

Utlåtande Rotel VII (Dnr KS 2019/207)

Motion om Stjärnmärkt demenskompetens

Motion av Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Erik Slottner anför följande.

Ärendet

Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) förslår i en motion till kommunfullmäktige att staden ska främja arbetssättet stjärnmärkt demenskompetens.

Motionärerna skriver att under förra mandatperioden inleddes en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i samarbete med Svenskt Demenscentrum där målsättningen var att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev Stjärnmärkt, en utbildningsmodell i fyra steg som främst vänder sig till anställda på demensboenden, äldreboenden och hemtjänstenheter men även till biståndshandläggare.

För att en arbetsplats ska bli Stjärnmärkt krävs det att minst 80 procent av medarbetarna har genomfört samtliga utbildningssteg. Arbetsplatsen erhåller då ett diplom med symbolen för Stjärnmärkt som ett bevis för att medarbetarna har fått grundläggande kunskap om demenssjukdomar och ett verktyg för att arbeta personcentrerat. Stjärnmärkningen gäller under ett år.

Motionärerna anser att utbildningsmodellen är så pass intressant att den bör spridas vidare till övriga stadsdelsnämnder så att flera anställda inom äldreomsorgen får möjlighet att delta. De anser att den ökade kompetensen ska komma fler äldre till del.

Med anledning av ovan föreslår Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) att kommunfullmäktige beslutar att staden ska främja att arbetssättet stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas i staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad, Kommunal Stockholm, Saco, Stockholms läns äldrecentrum och Vision Stockholms stad. Kommunal Stockholm, Saco, Stockholms läns äldrecentrum och Vision Stockholms stad har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att stjärnmärkning ger en god gemensam grund, men att det finns flera andra vägar till höjd kompetens inom demensområdet som många stadsdelsförvaltningar och verksamheter redan satsar på.

Äldrenämnden framhåller vikten av att utbildning måste kopplas till ledarskap, organisation och delaktighet på arbetsplatsen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att de utbildningsinsatser som ingår i stjärnmärkning redan ingår som grundkompetens i förvaltningens verksamheter.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd vill lyfta att det finns andra sätt att arbeta med frågan och framhåller Silviacertifiering och välfärdsteknik.

Södermalms stadsdelsnämnd menar att stjärnmärkning i delar är bra, men att helheten skulle bli för omfattande och att det finns andra metoder för att nå god demensvård.

Kommunstyrelsens pensionärsråd vill se en strategi för ökad demenskompetens i staden, men anser att stadsdelsförvaltningarna själva bör få avgöra hur det ska gå till.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad ställer sig positiva till förslaget baserat på medlemmarnas erfarenhet.

Mina synpunkter

Arbetet med demens är oerhört viktigt. Äldre med demensdiagnos är en skör grupp som kräver mer personal med särskild kunskap och kompetens. Därför sökte den grönbå majoriteten i äldrenämnden för 2019 kompetensutvecklingsmedel för reflektionsledare inom hemtjänstens specialiserade hemtjänstgrupper demens, för magisterutbildning i demensvård för fysio- och arbetsterapeuter, för förebyggande insatser för personer med tidig demenssjukdom, för stjärnmärkt demens, och för Silviautbildning för biståndshandläggare. Detta utöver de många initiativ som tas av stadsdelarna själva. Jag konstaterar vidare att det finns flera sätt att tillgodogöra sig kunskap

om demens, där stjärnmärkning är ett bra sätt, men inte det enda. Andra stadsdelar satsar på Silviahemscertifiering och att utbilda medarbetare till Silviasystrar. Det finns också specialiserade hemtjänstgrupper i de flesta stadsdelar. Jag anser att det vore olyckligt att låsa fast stadsdelarna vid en särskild utbildning, när det finns flera vägar till demenskunskap. Den sortens beslut hör hemma på stadsdelsnivå, inte i kommunfullmäktige. Jag avser dock att följa upp stadsdelarnas arbete i denna fråga då området har en hög prioritet. Med anledning av ovanstående och med hänvisning till remissvaren föreslår jag att motionen anses vara besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Emilia Bjuggren och Jan Valeskog (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen tillstyrker motionen om stjärnmärkt demens
2. Därutöver framföra följande:

Under förra mandatperioden inleddes en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör i samarbete med Svenskt Demenscentrum för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev stjärnmärkt – en utbildningsmodell i fyra steg. Stockholms stad var alltså först med att arbeta fram denna modell och nu efterfrågas den också av många andra kommuner runt om i Sverige. Modellen med fyra utbildningssteg och påföljande reflektion är noga utprövad för att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats.

Det är glädjande att läsa att uppföljningen av utbildningen visar att medarbetarna menar att den har bidragit till en mer personcentrerad vård och har funnit utbildningen givande. Vi instämmer därför med motionen att denna modell är så pass intressant att staden bör ta ansvar för att arbetssättet med stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas i staden.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 18 september 2019

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Erik Slottnér

Mats Larsson

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Olle Burell och Emilia Bjuggren (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) förslår i en motion till kommunfullmäktige att staden ska främja arbetssättet stjärnmärkt demenskompetens.

Motionärerna skriver att under förra mandatperioden inleddes en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör i samarbete med Svenskt Demenscentrum där målsättningen var att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev Stjärnmärkt, en utbildningsmodell i fyra steg som främst vänder sig till anställda på demensboenden, äldreboenden och hemtjänstenheter men även till biståndshandläggare.

För att en arbetsplats ska bli Stjärnmärkt krävs det att minst 80 procent av medarbetarna har genomfört samtliga utbildningssteg. Arbetsplatsen erhåller då ett diplom med symbolen för Stjärnmärkt som ett bevis för att medarbetarna har fått grundläggande kunskap om demenssjukdomar och ett verktyg för att arbeta personcentrerat. Stjärnmärkningen gäller under ett år.

Motionärerna anser att utbildningsmodellen är så pass intressant att den bör spridas vidare till övriga stadsdelsnämnder så att flera anställda inom äldreomsorgen får möjlighet att delta. De anser att den ökade kompetensen ska komma fler äldre till del.

Med anledning av ovan föreslår Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V) att kommunfullmäktige beslutar att staden ska främja att arbetssättet stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas i staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad, Kommunal Stockholm, Saco, Stockholms läns äldrecentrum och Vision Stockholms stad. Kommunal Stockholm, Saco, Stockholms läns äldrecentrum och Vision Stockholms stad har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser liksom motionären att det är viktigt att öka kompetensen kring demens inom Stockholms stads äldreomsorg. Det är en förutsättning för att staden ska uppfylla kommunfullmäktiges verksamhetsmål 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.*

Stjärnmärkt är en utbildningsmodell som ger en grundläggande kompetens till både utförare och beställare kombinerat med användandet av verktyg och metoder. Modellen innehåller flera webbutbildningar, reflektionsträffar och för att en enhet ska vara Stjärnmärkt krävs det att man varje år visar att minst 80 procent av medarbetare har genomfört samtliga utbildningssteg.

Stockholms stad har flera verksamheter som har valt att kompetensutveckla medarbetare genom utbildningen Stjärnmärkt. Stockholms stad har idag 34 utbildade Stjärninstruktörer från åtta stadsdelsförvaltningar. Stjärninstruktörerna har i uppdrag att utbilda kollegor inom de egna verksamheterna enligt den modell Svenskt demenscentrum har utarbetat.

För verksamheterna innebär Stjärnmärkt noggranna förberedelser och en del administration. Att delta i Stjärnmärkt innebär kostnader, både i samband med utbildningen och för att få och behålla Stjärnmärkning. Det finns verksamheter som valt att använda delar av utbildningsmodellen istället för hela utbildningen.

Stjärnmärkning ger en god gemensam grund men för att utveckla demensomsorgen krävs mer fördjupade kunskaper och arbetsmetoder. Medarbetare som arbetar specifikt med personer med demenssjukdom bör ha utbildning som ger en mer fördjupad kunskap. I staden finns exempelvis specialiserade hemtjänstgrupper som har fördjupad kunskap inom demensområdet.

Det finns flera andra vägar till höjd kompetens inom demensområdet som många stadsdelsförvaltningar och verksamheter redan satsar på. Exempelvis finns Silviahemscertifiering och att utbilda medarbetare till Silviasystrar. Silviahemscertifiering innebär att medarbetarna genomför utbildningen i demensvård utifrån Silviahemmets vårdfilosofi. Det finns även andra typer av utbildningar på marknaden inom demensområdet. På Södermalms vård- och omsorgsboenden pågår ett arbete med att medarbetare ska utbildas i Durewallinstitutets metodik för lågaffektivt bemötande.

Stadsledningskontoret bedömer att det finns flera olika utbildningsmodeller och arbetssätt utöver Stjärnmärkt som kan användas för att öka kompetensen kring demens hos stadens medarbetare.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2019 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämna det till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordförande Mirja Räihä m.fl. (S) och Kerstin Thelander m.fl. (V), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 maj 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Socialstyrelsens uppföljning av de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom samt deras underlag till den nationella demensstrategin visar att det finns brister i kunskap och kompetens inom alla professioner inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Områden som behöver utvecklas är fortsatta satsningar på personalens kompetens samt på handledning och reflektion, framförallt inom hemtjänst. Det behövs även fortsatta insatser för att förbättra bemötandet vid beteendemässiga och psykiska symtom vid demens (BPSD). Socialstyrelsen konstaterar även att andelen kommuner som har multiprofessionella team har minskat.

I Stiftelsen Äldrecentrums två uppföljningar av pilotstudien Stjärnmärkt anser deltagarna att utbildningssatsningen har gett en gemensam grundkompetens, bekräftelse och en trygghet i arbetet. De gemensamma diskussionerna och erfarenhetsutbytena under träffarna upplevs som mycket värdefulla. Även om många anser att utbildningen innebär en bekräftelse på det de redan visste så uppger en majoritet att de har utvecklat ett mer personcentrerat arbetssätt. Äldrecentrum framhåller att utbildning och kunskap inte automatiskt innebär en högre kvalitet på vården och omsorgen, utan avgörande faktorer är chefens ledarskap, enhetens organisation och medarbetarnas delaktighet och ansvar att använda sin nya kunskap. I sina förbättringsförslag för utbildningsmodellen anser uppföljarna bland annat att staden bör ha krav på stödjande verksamhetsutveckling och att cheferna har egna träffar för att diskutera utvecklingsarbetet av det personcentrerade arbetssättet på sina enheter.

Då antalet personer med demenssjukdom beräknas öka kraftigt fram till år 2050 är det angeläget att staden har en långsiktig strategi för hur kompetens och arbetsmetoder ska tillgodoses och utvecklas. Arbetet bör planeras utifrån de nationella riktlinjerna och den nationella demensstrategin.

Det finns flera typer av utbildningar på marknaden inom demensområdet. Stjärnmärkt är en utbildningsmodell som ger en grundläggande kompetens till både utförare och beställare kombinerat med användandet av verktyg och metoder. Då modellen innehåller flera steg, webbutbildningar och krav på andel utbildade

medarbetare för att enheten ska bli Stjärnmärkt innebär det noggranna förberedelser och en del administration. Att delta i Stjärnmärkt innebär även kostnader, både i samband med utbildningen och för att få och behålla Stjärnmärkningen.

Andra vägar till höjd kompetens som många stadsdelar och enheter redan satsar på är Silviahems-certifiering och att utbilda medarbetare till Silviasystrar. Äldrenämnden har också sedan år 2012 satsat på specialiserade hemtjänstgrupper som har fördjupad kunskap inom demensområdet. Under 2019 har den fortsatta satsningen på reflektion inom hemtjänsten erbjudits specifikt till enheter som har dessa specialiserade hemtjänstgrupper.

Utifrån ovanstående redogörelse anser äldreförvaltningen att stadsdelsförvaltningarna bäst själva avgör vilka behov som finns och vilken typ av kompetenshöjning de behöver.

Äldreförvaltningen föreslår Äldrenämnden att besvara remissen med tjänsteutlåtandet.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2019 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser löpande kompetensutveckling som nödvändigt för att kunna bedriva en vård och omsorg av hög kvalitet. Förvaltningen instämmer i Socialstyrelsens utvärdering *Nationella riktlinjer – utvärdering 2018, Vård och omsorg vid demenssjukdom*, där det bland annat konstateras att grundutbildningarna för relevanta professioner inte ger tillräckligt med kunskap om demenssjukdomar. Vidare framgår i utvärderingen att baspersonalen inom äldreomsorgen behöver öka sin kunskap, och cheferna behöver erbjuda personalen kompetensutveckling och ge arbetsuppgifter som är anpassade efter den nyförvärvade kompetensen. Även kompetensen hos den legitimerade personalen behöver öka. Förvaltningen menar att de utbildningsinsatser som ingår i Stjärnmärkning redan ingår som grundkompetens i förvaltningens verksamheter, dock inte med årlig repetition med hänvisning till att det finns fler behov av kompetensutveckling och därmed prioriteringar utifrån kostnader för vikarietäckning.

Förvaltningen anser att Stjärnmärkning ger en god gemensam grund men för att utveckla demensomsorgen krävs mer fördjupade kunskaper och arbetsmetoder.

Kostnaden för Stjärnmärkning är i sig låg men att genomföra årliga repetitioner för att bibehålla stjärnmärkningen är kostsam och kan riskera att hindra den djupare kompetensutvecklingen. Äldreomsorgens chefer och medarbetare har en hög arbetsbelastning, med en ökad andel äldre i behov av stöd, vård och omsorg under de kommande åren är det av vikt att arbetssätt som införs ger en ökad effektivitet i verksamheterna.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden lämnar svar på remissen till kommunstyrelsen enligt detta tjänsteutlåtande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2019 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 april har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är viktigt att öka kunskapen inom alla verksamheter som möter personer med kognitiv svikt eller demenssjukdom. Verksamheterna inom äldreomsorgen arbetar enligt den utbildningsmodell som tas upp i motionen. Alla medarbetare ska genomföra utbildningen. Biståndshandläggare har gått Demens ABC+ för biståndshandläggare. De flesta har även gjort steg 2. Dessutom har förvaltningen egna verksamheter med demensinriktning.

Förvaltningen vill lyfta att det finns andra sätt att arbeta med att öka kunskapen och kompetensen hos personal som möter personer med kognitiv svikt eller demenssjukdom. Till exempel är flera biståndshandläggare även Silviacertifierade. Certifieringen innebär att medarbetarna genomför utbildningen i demensvård utifrån Silviahemmets vårdfilosofi.

Vidare anser förvaltningen att välfärdsteknik är ett annat sätt att stärka livskvaliteten hos äldre med demenssjukdom. Välfärdsteknik leder till att brukare inom äldreomsorgen får en god och säker omsorg som ges utifrån individens behov och förutsättningar.

Förvaltningen föreslår att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2019 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfven (L), Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Frida Bondesson (KD), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 maj 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att ökad kunskap inom alla verksamheter som möter personer med kognitiv svikt eller demenssjukdom är angeläget.

Förvaltningen arbetar med tre av de utbildningssteg som ingår i utbildningsmodellen Stjärnmärkt. Dessa är webbutbildningarna Demens ABC, Demens ABC plus hemtjänst eller demens ABC plus särskilt boende och utbildningspaketet nollvision för en demensvård utan tvång och begränsningar. Förvaltningen anser att det är bra om verksamheterna kan välja vilka delar i utbildningsmodellen man använder. De delar av utbildningsmodellen som förvaltningen valt att inte använda är fyra utbildningstillfällen med en så kallad stjärninstruktör som är kopplad till webbutbildningen. Detta då det dels är tidskrävande och dels handlar mycket om reflektion som verksamheterna tillgodoser genom instruktörerna som utbildas i Durewallinstitutets metodik för lågaffektivt bemötande. Reflektion sker även varje gång en personalgrupp registrerar i BPSD-registret då man reflekterar tillsammans över personens symtom och vad som kan göras för att lindra dessa. Förvaltningen använder sig inte heller av checklisten vid demens utan använder istället BPSD-registret som ger svar på samma frågor som checklisten men är inte lika tidskrävande.

Det finns flera olika arbetssätt för att öka kunskapen och kompetensen hos personal som möter personer med kognitiv svikt eller demenssjukdom. På förvaltningens vård- och omsorgsboenden pågår till exempel arbetet med bemötande vid beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom, BPSD, och instruktörer samt personal ska utbildas i Durewallinstitutets metodik för lågaffektivt bemötande.

Förvaltningen anser att utbildningsmodellen i sina olika delar är bra men att omfattningen av alla delarna tillsammans för att verksamheten ska bli Stjärnmärkt är för stor.

På uppdrag av Stockholms stad har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum tagit fram en rapport som bland annat beskriver effekter, vad gäller kunskap och arbetssätt, som kan identifieras ett år efter att utbildningsmodellen Stjärnmärkt använts i Enskede-Årsta-Vantör. I rapporten pekas på några saker som bör beaktas om utbildningen ska föras vidare till övriga stadsdelsnämnder:

- Utbildningen bör riktas till all äldreomsorg inte bara egen regi.
- Utbildningen bör delas upp utifrån verksamhetsområde.
- Breddutbildningen bör fokusera på webbutbildning och

reflektionsträffar. Personal som arbetar specifikt med personer med demenssjukdom bör erbjudas en utbildning som ger en mer fördjupad kunskap.

- Utbildningen bör kombineras med en bred verksamhetsutbildning.
- Chefens roll. Chefen har den centrala rollen i utvecklingsarbetet.

Förvaltningen menar att det är angeläget att hänsyn tas till det som kommit fram i rapporten från Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2019 att ge följande svar på remissen.

KPR anser att det behövs en strategi för hur demenskompetensen skall utökas i staden. Hur kompetensen utökas kan stadsdelsförvaltningarna själva avgöra. Men för KPR är det viktigt att staden följer upp att kompetens ökas.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad:s yttrande har följande lydelse.

Bland Akademikerförbundet SSRs medlemmar finns chefer inom äldreomsorgen vars medarbetare kan komma att omfattas av motionens förslag. Akademikerförbundet SSRs styrelse i Stockholms Stad har tagit del av erfarenheter från medlemmar som återkopplat att det nämnda projektet har fallit väl ut i deras verksamheter. Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av ökad kunskap gällande bemötande av och förståelse för personer med demenssjukdom. Den föreslagna utbildningssatsningen för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen ser styrelsen som ett steg i rätt riktning gällande äldreomsorgens kvalitetsutveckling. Styrelsen beslutar därför att stödja motionen i dess helhet.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av viceordförande Mirja Räihä m.fl. (S) och Kerstin Thelander m.fl. (V) enligt följande.

3. Äldrenämnden tillstyrker motionen om stjärnmärkt demens
4. Därutöver framföra följande:

Under förra mandatperioden inledde vi en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör i samarbete med Svenskt Demenscentrum för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev stjärnmärkt – en utbildningsmodell i fyra steg. Stockholms stad var alltså med att arbeta fram denna modell och nu efterfrågas den också av många andra kommuner runt om i Sverige. De fyra utbildningsstegen med påföljande reflektion är nog utprövad för att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats. Det är glädjande att läsa att uppföljningen av utbildningen visar att medarbetarna menar att den har bidragit till en mer personcentrerad vård och har funnit utbildningen givande. Vi instämmer därför med motionen att denna modell är så pass intressant att staden bör ta ansvar för att arbetssättet med stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas i staden.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S) enligt följande.

Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen om stjärnmärkt demenskompetens.

Att därutöver anföra följande:

Under förra mandatperioden inledde vi en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör i samarbete med Svenskt Demenscentrum för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev stjärnmärkt - en utbildningsmodell i fyra steg. Stockholms stad var med och arbetade fram denna modell - men nu efterfrågas den också av många andra kommuner runt om i Sverige. De fyra utbildningsstegen med påföljande reflektion är nog utprövad för att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats. Liksom förvaltningen anför så har de utbildningsinsatser som ingår i Stjärnmärkning redan hunnit införlivas i förvaltningens verksamheter i Skarpnäck. Men vi instämmer med motionen att denna modell är så pass intressant att förvaltningen bör ta ansvar för att arbetssättet med stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas. Vi noterar att

stadsdelens privata utförare inte har samma demenskompetens inom sina verksamheter.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker motionen om stjärnmärkt demens.
2. Därutöver framföra följande:

Under förra mandatperioden inledde vi en pilotverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör i samarbete med Svenskt Demenscentrum för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen. Resultatet blev stjärnmärkt – en utbildningsmodell i fyra steg. Stockholms stad var alltså med att arbeta fram denna modell – men nu efterfrågas den också av många andra kommuner runt om i Sverige. De fyra utbildningsstegen med påföljande reflektion är nog utprövade för att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats. Vi instämmer med motionen att denna modell är så pass intressant att staden bör ta ansvar för att arbetssättet med stjärnmärkt demenskompetens fortsätter och utökas i staden.

Särskilt uttalande gjordes av Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfvén (L), Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C) enligt följande.

Utöver förvaltningens förslag till beslut vill vi anförda följande:

Under förra mandatperioden inleddes en pilotverksamhet för att öka demenskompetensen i äldreomsorgen i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde, i samarbete med Svenskt Demenscentrum. Syftet med modellen Stjärnmärkt är att säkerställa en trygg och personcentrerad vård och på så sätt implementera Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. I nuläget arbetar förvaltningen i Södermalm med tre av de fyra utbildningsstegen som ingår i modellen.

Modellen som helhet har utvärderats av Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum på uppdrag av Stockholms stad. Deltagarna i utvärderingen uppgav att de funnit nya sätt att göra dagen mer meningsfull för vårdtagarna, och att de kände sig mer trygga och säkra i sitt arbete. I rapporten pekas bland annat på att utbildning bör ges till alla äldreomsorgsaktörer, inte bara till verksamheten i egen regi, och vikten av chefens möjlighet och resurser att stödja medarbetarna i implementeringen av ny kunskap.

I Stockholm ska äldre ha en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande, även äldre som drabbas av demenssjukdom. Det är därför angeläget att staden och stadsdelsförvaltningen på ett systematiskt och målinriktat sätt arbetar vidare med att implementera och vidareutveckla modellen Stjärnmärkt, och med att följa upp rekommendationerna i rapporten från Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum.

Så kallad Silviacertifiering av personal i äldreomsorgen, som i samarbete med Stiftelsen Silviahemmet har genomförts i all kommunal äldreomsorg i Skärholmens stadsdelsområde, är ett annat och kompletterande sätt att säkerställa att all personal på enheterna blir utbildad i syfte att kunna bidra till bästa möjliga livskvalitet och positiva upplevelser för anhöriga. Stiftelsen Silviahemmet och Stockholms läns äldrecentrum står tillsammans bakom Svenskt Demenscentrum. Silviacertifiering är en aktuell insats även i Södermalm.

Ersättaryttrande gjordes av Frida Bondesson (KD) enligt följande.

Ersättaren Frida Bondesson (KD) instämde i det särskilda uttalandet.